

Průvodka

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	Světové hospodářství – zemědělství - živočišná výroba, rybolov, lesnictví
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_19_16
Pořadí DUMu v sadě	16
Vedoucí skupiny/sady	Luděk Dobeš
Datum vytvoření	28. 4 . 2013
Jméno autora	Jiří Linhart
E-mail autora	linhart@gymjev.cz
Ročník studia	1.
Předmět nebo tematická oblast	Geografie
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	Prostřednictvím obrazové prezentace seznámit žáky s chovem nejdůležitějších hospodářských zvířat, rybolovem a lesnictvím Inovace : ICT

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

reg. č.: CZ.1.07/1.5.00/34.0802

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Světové hospodářství

Zemědělství

Živočišná výroba

Rybolov

Lesnictví

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Živočišná výroba

Zajišťuje výživu obyvatelstva bílkovinami živočišného původu, dodává suroviny pro některá odvětví zpracovatelského průmyslu, zhodnocuje zdroje rostlinné výroby přetvářením v živočišné produkty.

Intenzita živočišné výroby – množství určitého vyrobeného produktu na jednotku plochy zemědělské nebo orné půdy.

Územně rozšířenější než rostlinná výroba

Nejrychlejší rozvoj – chov drůbeže

Nejvýraznější pokles – chov tažného dobytka

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Typy živočišné výroby

1. Extenzivní typy

- kočovný chov – suché oblasti Afriky, jihozápadní a centrální Asie (putování nomádů se stády po pastvinách mezi zdroji vody), specifické podmínky chovu sobů v subarktickém pásmu,
- polokočovný chov – střední Asie, západní Čína (vytváření určité zásoby krmiv na zimu, budování přístřešků pro zvířata),
- transhumance – středomořské oblasti Evropy, Latinská Amerika (pravidelné přesuny dobytka po železnici nebo nákladními automobily mezi nížinnými a horskými pastvinami,

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- moderní extenzivní chov - prémie a horské pastviny USA, savany Austrálie, Nový Zéland, pampy v Latinské Americe, Jižní Afrika.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Sob polární

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:20070818-0001-strolling_reindeer.jpg?uselang=cs

Autor: Alexandre Buisse, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

2. Intenzivní typy

- výdojný chov alpského typu – alpské země (v létě dobytek na horských pastvinách, v zimě ustájen v podhorských oblastech,
- intenzivní stájový chov – střední a jihovýchodní Evropa, včetně ČR,
- moderní stájový chov – západní a severní Evropa, řada států USA (vysoká produktivita, vysoká kvalita produktů, vysoká péče o zdraví chovaných zvířat).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Chov skotu

Zabezpečuje přes 90 % světové spotřeby mléka a více než 30 % masa.

Hinduismus – zákaz zabíjení skotu (Indie – největší chovy na světě, ale neproduktivní, často přestárlá zvířata)

Chov na maso a mléko – pastviny nebo příměstský chov, výroba mléčných výrobků

Chov pro mléko – hustě osídlené oblasti Evropy a USA

Největší chovy – Indie, Brazílie, Čína, USA

Největší exportéři – Austrálie, Brazílie, Argentina, Německo

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Netypické druhy skotu

Jak tibetský – Asie (Nepál, Čína)

Zebu – severní Afrika, jihovýchodní Asie, Indie

Vodní buvol – jihovýchodní Asie, jižní Asie,
Indonézie

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zebu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bos_taurus_indicus.jpg

Autor: Scott Bauer, licence PD, (cit. 18 – 03 – 2013)

Jak tibetský

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Schwarzer_Yakbulle.JPG?uselang=cs

Autor: 4028mdk09, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

Buvol domácí – vodní buvol

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Water_buffalo_bathing.jpg?uselang=cs

Autor: L. Chang, licence PD, (cit. 17 – 03 – 2013)

Chov prasat

Snadná aklimatizace zvířat, rychlá produkce,
krmivová nenáročnost (kukuřice, řepa, brambory)

Islám – zákaz požívání vepřového masa

Největší chovy – průmyslové státy s mírným či
chladnějším podnebím – Čína (asi 45 %
celosvětového stavu prasat), USA, Brazílie

Největší exportéři – Nizozemsko, Belgie, Dánsko,
Kanada, Čína

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Chov ovcí

Nenáročný chov, malé nároky na lidskou práci a kvalitu krmiva

Chov pro maso, mléko a vlnu

Největší chovy – Austrálie, Čína, Indie, Nový Zéland

Největší producenti vlny – Austrálie, Nový Zéland, Argentina

Karakulské ovce – chov v polopouštních oblastech, Kazachstán, Uzbekistán, Turkmenistán – produkce perziánu (jehněčí rouno – vysoká kvalita)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Chov drůbeže

Rozvojové země – primitivní chovy s nízkou produktivitou

Vyspělé země – moderní, industrializovaný chov, drůbežářské kombináty (nízké náklady na chov)

Chov pro maso, vejce

Nejvyšší úroveň chovu – USA, Evropa

Největší producenti – USA, Francie, Nizozemsko

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Rybolov

V některých zemích důležitá část HDP, rybí produkty – důležitá část výživy obyvatelstva (Japonsko), 75 – 80 % úlovku slouží konzumaci, 20 – 25 % ke zpracování na moučku, rybí tuk a pro farmaceutický průmysl.

Lov a chov ryb, lov ostatních vodních živočichů (i mořských savců), krabů, raků, humrů, langust, ústřic

Průměrná spotřeba rybího masa na 1 obyvatele (asi 18 kg, Japonsko – 60 – 70 kg)

Nejvýznamnější loviště – šelfová moře

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Tichý oceán – sever (Japonsko, Rusko, Čína), jih (Peru, Chile).

Atlantský oceán – sever (USA, Kanada), střed (evropské státy).

Sladkovodní rybolov – východní, jihovýchodní a jižní Asie (Čína, Indonézie, Indie).

Vodní farmy a plantáže – regulovaný chov (ryby, měkkýši, krabi, řasy).

Světový lov kytovců – přísně regulován, ale řadou států porušován (Japonsko).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Treska obecná

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gadus_morhua-Cod-2-Atlanterhavsparken-Norway.JPG?uselang=cs
Autor: Hans – Petter Fjeld, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

Humr evropský

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:KreeftbijDenOsse.jpg?uselang=cs>
Autor: Bart Braun, licence PD, (cit. 17 – 03 – 2013)

Langusta kalifornská

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:California_spiny_lobster.JPG?uselang=cs

Autor: Magnus Kjærgaard, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

Ústřice jedlá

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:European_oyster.jpg?uselang=cs
Autor: Kure – Kureci, licence CC – BY – SA, (cit. 18 – 03 – 2013)

Lesnictví

Lesy – nejen hospodářské využití, významný činitel klimatický, pedologický (zpevňování půdy kořenovými systémy), hydrologický (doplňování zdrojů podzemních vod), rekreační.

Nejvýznamnější lesní oblasti:

1. severní lesní pás – Rusko, Kanada, USA, jehličnany (asi 70 %), listnáče (30 %),
2. jižní lesní pás – ekvatoriální a tropická zóna, většinou deštné lesy v Latinské Americe (Amazonie), radikální úbytek v důsledku výstavby nových sídel, komunikací a ždárového zemědělství.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zmenšování tvorby atmosférického kyslíku,
posilování skleníkového efektu

Nejvýznamnější producenti dřeva:

1. Evropa – Švédsko, Finsko, Francie,
2. Rusko,
3. Severní Amerika – USA, Kanada,
4. Latinská Amerika – Brazílie,
5. Asie – Indie, Čína, Indonézie,
6. Afrika – Etiopie, Nigérie, Dem. rep. Kongo.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lov kožešinové zvěře – subpolární a polární kraje (sobol, polární liška)

Zdroje informací

KAŠPAROVSKÝ, Karel. *Zeměpis I. v kostce: pro střední školy: [kartografie, fyzická geografie, socioekonomická geografie]*. 1. vyd. Praha: Fragment, 2008. 152 s. Maturita v kostce. V kostce. ISBN 978-80-253-0586-7.

KARTOGRAFIE PRAHA. *Školní atlas světa* [kartografický dokument]. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2004. 1 atlas (175 s.). ISBN 80-7011-730-3.

BIČÍK, Ivan a kol. *Školní atlas dnešního světa* [kartografický dokument]. 1. vyd. Praha: TERRA, 2001. 1 atlas (183 s.). ISBN 80-902282-4-0.

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Schwarzer_Yakbulle.JPG?uselang=cs

Autor: 4028mdk09, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Water_buffalo_bathing.jpg?uselang=cs

Autor: L. Chang, licence PD, (cit. 17 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:20070818-0001-strolling_reindeer.jpg?uselang=cs

Autor: Alexandre Buisse, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gadus_morhua-Cod-2-Atlanterhavsparken-Norway.JPG?uselang=cs

Autor: Hans – Petter Fjeld, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:KreeftbijDenOsse.jpg?uselang=cs>

Autor: Bart Braun, licence PD, (cit. 17 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:California_spiny_lobster.JPG?uselang=cs

Autor: Magnus Kjærgaard, licence CC – BY – SA, (cit. 17 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bos_taurus_indicus.jpg

Autor: Scott Bauer, licence PD, (cit. 18 – 03 – 2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:European_oyster.jpg?uselang=cs

Autor: Kure – Kureci, licence CC – BY – SA, (cit. 18 – 03 – 2013)

Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY – SA.

(www.creativecommons.cz).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ